<u>בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים</u>

ע"פ 8045/17
ע"פ 8341/17
ע"פ 8347/17
ע"פ 999/18
ע"פ 1010/18
ע"פ 1060/18
ע"פ 1175/18
ע"פ 2732/18

לפני:	כבוד השופט נ' סולברג כבוד השופט ד' מינץ כבוד השופט ע' גרוסקופף
המערער בע"פ 8045/17:	מחמוד בראנסי
המערער בע"פ 8341/17:	סוהיל בראנסי
המערער בע"פ 1010/18:	איסלאם בראנסי
המערער בע"פ 1060/18:	רושד בראנסה
המערער בע"פ 1175/18:	ג'מיל חאג' יחיא
המערער בע"פ 2732/18:	פיראס בראנסי
	נ ג ד
המשיבה:	מדינת ישראל
המערערת בע"פ 8347/17 ובע"פ 999/18:	מדינת ישראל
	נ ג ד
משיב 1 בע"פ 8347/17:	ג'מיל גאנם
משיב 2 בע"פ 8347/17:	מוחמד בראנסי
משיב 1 בע"פ 999/18:	רושד בראנסה
משיב 2 בע"פ 999/18:	כארם אג'מיל
משיב 3 בע"פ 999/18:	עבד אלראזק אלקאדר
משיב 4 בע"פ 999/18:	ענאן חלף

ערעורים על גזרי הדין של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד מיום 11.9.2017 ומיום 19.9.2017 (כב' סגנית הנשיא ר' לורך) וכן מיום 21.12.2017 ומיום 8.3.2018 (כב' השופטת ד' מרשק מרום) בת"פ 46999-07-16

תאריך הישיבה:	י"ד בסיון התשע"ח	(28.05.2018)

בשם המערערת בע"פ 8347/17 וע"פ 999/18; והמשיבה בע"פ 8045/17, ע"פ 8341/17, ע"פ 1010/18, ע"פ 1060/18, ע"פ 1175/18 וע"פ 2732/18:	עו"ד סיון רוסו
בשם המערער בע"פ 8045/17:	עו"ד אבנון צבי
בשם המערער בע"פ 8341/17:	עו"ד מאיה גלעדי ז'ולסון
בשם המערער בע"פ 1010/18:	עו"ד ניל סיימון
בשם המערער בע"פ 1060/18 ומשיב 1 בע"פ 999/18:	עו"ד דרויש נאשף
בשם המערער בע"פ 1175/18:	עו"ד היתם חאגי' יחיא
בשם המערער בע"פ 2732/18:	עו"ד דוד זילברמן
בשם משיב 1 בע"פ 8347/17:	עו"ד עומר מסארווה
בשם משיב 2 בע"פ 8347/17:	עו"ד רביע אגרביה
בשם משיב 2 בע"פ 999/18:	עו"ד חיים שוורצברג
בשם משיב 3 בע"פ 999/18:	עו"ד נדיר בראנסי
בשם משיב 4 בע"פ 999/18:	עו"ד זאב אלוני

פסק-דין

השופט ד' מינץ:

לפנינו שורה של ערעורים על גזרי הדין של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד מיום 11.9.2017 ומיום 19.9.2017 (כב' סגנית הנשיא ר' לורך) וכן מיום 21.12.2017 ומיום 8.3.2018 (כב' השופטת ד' מרשק מרום) בת"פ 46999-07-16. במסגרת גזרי הדין הוטלו על המערערים עונשים שונים בגין הרשעות בעבירות של סחר בנשק ובתחמושת, של קשירת קשר לסחר בנשק וכן בעבירות נלוות. חלק מהערעורים מופנים נגד חומרת העונשים, ואילו חלקם מופנים כלפי קולת העונשים. לצורך הנוחות, המערערים ייקראו על פי סדר הופעתם בכתב האישום גם במסגרת הדיון בערעור.

הרקע לערעורים

1. ביום 28.7.2016 הוגש לבית המשפט המחוזי מרכז-לוד כתב אישום המופנה נגד 21 נאשמים (שייקראו להלן יחדיו: הנאשמים) המגולל את פרטיהם של 29 אישומים, אשר עיקרם ריבוי עבירות של סחר בנשק ובתחמושת, סחר בסמים ועבירות נוספות. כתב האישום הוגש על רקע מבצע משטרתי במסגרתו הופעל סוכן באזור מרכז הארץ ובפרט באזור "המשולש", במהלך התקופה שבין חודש מרץ 2015 לבין חודש

יולי 2016. על פי המתואר בכתב האישום, במהלך פעילותו ביצע הסוכן שורה של עסקאות עם הנאשמים, במסגרתן רכש כלי נשק מסוגים שונים ובהם אקדחים, תתי-מקלע, רובי סער וכיוצא באלה, בהיקף כספי כולל של מאות אלפי שקלים.

2. הנאשמים הודו במיוחס להם (חלקם לאחר שחזרו בהם מכפירתם) והורשעו על יסוד הודאותיהם בעובדות כתבי האישום המתוקנים בהסדרי טיעון, במסגרת הכרעות הדין של בית המשפט המחוזי מיום 26.3.2017 ומיום 4.4.2017 (סגנית הנשיא ר' לורך), וכן מהימים 3.7.2017, 13.7.2017, 14.9.2017 ו-5.11.2017 (השופטת ד' מרשק מרום). מרבית ההרשעות הן בגין עבירות של סחר בנשק (לפי סעיפים 144(ב2) ו-29 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין)); קשירת קשר לסחר בנשק (לפי סעיף 499(א)(1) לחוק העונשין); ניסיון לסחר בנשק (לפי סעיפים 144(ב2), 25 ו-29 לחוק העונשין); וסיוע לסחר בנשק (לפי סעיפים 144(ב2) ו-31 לחוק העונשין). לצד עבירות אלו, חלק מהנאשמים הורשעו גם בעבירות של ירי באזור מגורים (לפי סעיף 340א לחוק העונשין); סחר בסם מסוכן בצוותא (לפי סעיפים 13 ו-19א לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973 (להלן: פקודת הסמים המסוכנים) וסעיף 29 לחוק העונשין); סיוע לסחר בסם מסוכן (לפי סעיפים 13 ו-19א לפקודת הסמים המסוכנים וסעיף 31 לחוק העונשין); ותיווך בסם מסוכן (לפי סעיפים 14 ו-19א לפקודת הסמים המסוכנים).

3. המסכת העובדתית המרכזית העומדת ביסוד הרשעת הנאשמים כולם, כוללת כאמור מכירת כלי נשק מסוגים שונים ותחמושת לסוכן משטרתי, באמצעות שיתוף פעולה משתנה בין כל אחד מהנאשמים. במסגרת העסקאות נוצר קשר עם הסוכן, נוהל משא ומתן על גובה התמורה שתתקבל ועל סוג הנשק שיימכר, ולאחר שנקבעה פגישה עם הסוכן, נפגש הסוכן עם מי מהנאשמים, קיבל לידיו את הנשק ומסר את תמורתו. לעתים נעשה שימוש בכלי הנשק על ידי הנאשם שמסר את הנשק, על מנת לוודא את תקינותו.

4. בגזרי דין מפורטים – גזר הדין מיום 11.9.2017 בעניינם של נאשמים 2, 3, 6, ו-8; גזר הדין מיום 19.9.2017 בעניינו של נאשם 6; גזר הדין מיום 21.12.2017 בעניינם של נאשמים 1, 5, 13, 15, 17, ו-19; וגזר הדין מיום 8.3.2018 בעניינו של נאשם 9 – נדרש בית המשפט לעניינו של כל אחד מהנאשמים, ובכלל זה גם לעניינם של המערערים והמשיבים שבעניינו.

5. בפתח גזרי הדין, תיאר בית המשפט באופן כללי את היסודות שיעמדו בבסיס גזירת הדין הפרטנית בעניינו של כל נאשם ונאשם. כך, בית המשפט עמד על הערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה מביצוע העבירות, על הפגיעה בשלום הציבור ועל הסיכון הפוטנציאלי הרב הנשקף לציבור כתוצאה מהמעשים, סיכון אשר בא לידי ביטוי באופן שונה אצל כל אחד מהנאשמים, בהתאם לסוג הנשק שנמכר בעניינו. בית המשפט גם עמד על מגמת ההחמרה בענישה בעבירות נשק, ועל כך שעבירת הסחר מצויה ברף העליון של עבירות מסוג זה. צוין כי יש להעניש בחומרה כל אחד מחברי שרשרת הסחר הבלתי חוקי בנשק. כן עמד בית המשפט על כך שנוכח היותן של עבירות הנשק "מכת מדינה", יש ליתן ביטוי נוסף לצורך בהחמרה בענישה. מנגד, צוין כי בעת גזירת העונש יש גם לקחת בחשבון את העובדה שהנאשמים הודו בביצוע העבירות.

6. באשר לשאלה אם מעשיהם של הנאשמים היו בגדר אירוע אחד או מספר אירועים, צוין כי בהתאם למבחן "הקשר ההדוק", ייבחנו נסיבותיו של כל נאשם, פערי הזמנים בין העסקאות בהן היה מעורב, זהות השותפים לביצוע העבירות ואופן המעורבות בכל אחת מהעסקאות. לאחר מכן סקר בית המשפט את עניינו של כל נאשם ונאשם, בהתאם לחלקו באירועים ונסיבותיו האישיות, ונדרש לקביעת מתחמי העונש ההולמים וגזירת דינו של כל נאשם.

הערעורים

7. כעת מונחים לפנינו שישה ערעורים על חומרת העונש (ע"פ 8045/17, ע"פ 8341/17, ע"פ 1010/18, ע"פ 1060/18, ע"פ 1175/18 וע"פ 2732/18, בעניינם של נאשמים 1, 2, 3, 5, 9 ו-19) ושני ערעורים על קולת העונש (ע"פ 999/18 וע"פ 8347/17), המתייחסים לגזר דינם של שישה נאשמים (נאשמים 5, 6, 8, 13, 15 ו-17). כפי שניתן לראות, נאשם 5 הגיש גם ערעור משלו וגם נמנה כמשיב בערעור המדינה.

8. עיקר טענות המערערים על חומרת העונש הינו כי בית המשפט החמיר בדינם יתר על המידה. חלק מהמערערים הלינו על כך שעונשם חמור ביחס למעורבים אחרים באותן עסקאות; חלק הלינו על כך שהמסכת העובדתית הופרדה לאירועים שונים זה מזה לצורך קביעת מתחם העונש ההולם, חלף התייחסות אליה כאל אירוע עברייני אחד; וחלק הדגישו את נסיבות חייהם האישיות כמצדיקות הקלה בעונשם. מנגד, עיקר טענות המדינה בערעורים שהוגשו על ידה הוא כי בית המשפט זקף לקולא נסיבות שלא היה מקום לסווגן כמצדיקות הקלה בעונש, על אחת כמה וכמה בהתחשב בהרתעה הנדרשת בעבירות מעין אלו.

אל טענותיהם המבוררות של כל מערער ואל טענות המדינה לגבי כל אחד מהמשיבים, אדרש בקצרה במסגרת שלב הדיון וההכרעה לגבי כל אחד מהם.

עבירות נשק - כללי

9. טרם שאדון בעניינו של כל אחד ואחד מן המערערים, מן הראוי להתייחס לפרשה בכללותה. המדובר בפרשת סחר בנשק חמורה מאוד מבחינת היקפה, במסגרתה נמכרו לידי סוכן משטרתי מספר רב של כלי נשק, לרבות רובי סער ותתי-מקלע, בהיקף כספי כולל של מאות אלפי שקלים. בית משפט זה עמד לא אחת על חומרתן הרבה של עבירות אלו ועל הפגיעה הנלווית להן בערכים החברתיים המוגנים שביסודן (ראו: ע"פ 536/17 שלאלדה נ' מדינת ישראל, פסקה 14 (10.8.2017); ע"פ 4154/16 דהוד נ' מדינת ישראל, פסקה 11 (19.1.2017) (להלן: עניין דהוד); ע"פ 5080/15 עביד נ' מדינת ישראל, פסקה 12 (10.3.2016) (להלן: עניין עביד); ע"פ 1323/13 חסן נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (5.6.2013) (להלן: עניין חסן); ע"פ 4450/11 עספור נ' מדינת ישראל פסקה 7 (8.2.2012) (להלן: עניין עספור); ע"פ 2251/11 נפאע נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (4.12.2011) (להלן: עניין נפאע)).

10. פעילות של סחר בלתי חוקי בנשק אוצרת בחובה פגיעה בערכים חברתיים בעלי חשיבות רבה, בהם שלמות הגוף, חיי אדם ושלום הציבור וביטחונו. כלי הנשק שנמכרו במסגרת האישומים הם על פי טיבם כאלה שבאמצעותם ניתן בנקל לפגוע בשלמות הגוף ולגדוע חיי אדם. חומרת הנזק הנגרם בעקבות ביצוע עבירות כגון אלו מתעצמת במקרים כבענייננו, שבהם נמכרים כלי נשק בעלי פוטנציאל פגיעה ממשי, שהרי דין סחר ברובה סער, בתת-מקלע או באקדח אמין ואיכותי, אינו כדין סחר באקדח מאולתר (ראו למשל: ע"פ 1397/16 מדינת ישראל נ' חמאיל, פסקה 13 (12.9.2016) (להלן: עניין חמאיל); עניין חסן, פסקה 10).

11. החומרה היתרה הכרוכה בעבירות נשק והסיכון הנשקף מביצוען לציבור, מקבלים משנה תוקף בשים לב להיקפיה של התופעה ואופן התפשטותה. כמענה לכך, מסתמנת בפסיקה מגמה עקבית להחמיר את הענישה בגין עבירות אלו, באופן שיהלום את מידת פגיעתן בערכים המוגנים ויקדם את מיגור התופעה (עניין דהוד, פסקה 11; עניין חסן, פסקה 12; עניין עספור, פסקה 7). משכך, חרף עיקרון הענישה האינדיבידואלית והמשקל שיש ליתן לנסיבותיו האישיות של כל נאשם לגופו, בבואו לגזור את דינו של מי שהורשע בביצוע עבירות חמורות אלו, על בית המשפט לתת בכורה לשיקולי ההרתעה והאינטרס הציבורי (ע"פ 5643/14 עיסא נ' מדינת ישראל

(23.6.2015) (להלן: עניין עיסא), פסקה 13; עניין נפאע, פסקה 5). כן יודגש, הגם שעסקאות סחר בנשק מערבות מטבע הדברים גורמים שונים שחלקו של כל אחד מהם בעסקה הוא משתנה, יש חשיבות בענישה מוחשית של כל אחת ואחת מהחוליות בשרשרת הסחר. כל אחת מאותן חוליות "מוחזקת כמי שמודעת לתוצאות האפשריות הקשות העלולות לנבוע מהשימוש שייעשה בנשק לאחר שיגיע אל 'הצרכן הסופי' בקצה השרשרת" (ע"פ 7268/11 גרבאן נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (8.8.2012)). לעניין הצורך בהחמרה בענישה ציינה השופטת (כתוארה אז) א' חיות בפסק הדין בעניין נפאע:

> "נוכח מימדיה המדאיגים של תופעת הסחר הבלתי חוקי בנשק, הסכנות הנשקפות ממנה והקלות היחסית שבה ניתן לבצען, אכן הגיעה השעה – בכפוף לנסיבותיו הקונקרטיות של כל מקרה ומקרה – להחמיר בעונשי המאסר הנגזרים על נאשמים בעבירות אלו לעומת העונשים הנגזרים כיום" (שם, פסקה 7).

12. המערערים בערעורם האריכו בטענות שהופנו כלפי קביעת מתחם העונש ההולם על ידי בית המשפט המחוזי, וגם לכך יש לייחד מספר מילים כלליות. כידוע, קביעת מתחם העונש ההולם היא על פי טיבה מלאכה קשה המביאה בחשבון מכלול של שיקולים ונתונים. אין המדובר בטכנאות משפט או אריתמטיקה, לערכאה הדיונית נתון שיקול דעת רחב בעניין זה וערכאת הערעור לא תתערב בו בנקל (ע"פ 2599/16 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 20 (14.1.2018)). בחינת מתחמי העונש ההולם שנקבעו על ידי בית המשפט המחוזי תיעשה בהתאם לעקרונות אלה.

13. בנוסף, יצוין כי חלק מהמערערים ביקשו להסתמך על גזר הדין שניתן בעניין נאשמים אחרים בטענה כי בית המשפט המחוזי החמיר דווקא עמהם. ואכן, כאשר מורשעים מספר רב של נאשמים בעבירות דומות שהן חלק מפרשה אחת אשר נחשפו כולן על ידי פעילותו של סוכן משטרתי, קיימת חשיבות מוגברת לעיקרון אחידות הענישה (ע"פ 5814/14 עספור נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (14.6.2015)). עם זאת, מלאכת גזירת העונש אינה בגדר מדע מדויק, ויש לקחת בחשבון גם את המסכת העובדתית הרלוונטית לכל נאשם – כמות כלי הנשק שנמכרה, מספר העסקאות שבוצעו, חלקו של כל נאשם באירועים מושא כתב האישום – ואת נסיבותיהם האישיות של כל אחד מהם. שוני רלוונטי בכל אלה מצדיק הבחנה גם בין נאשמים שהורשעו במסגרת אותו כתב אישום (ראו גם: ע"פ 1307/15 פלוני נ' מדינת ישראל (1.4.2015)). כמו כן, תיתכן חריגה מעקרון אחידות הענישה אף כאשר קיימת זהות בנסיבותיהם האישיות של נאשמים, מקום בו מצא בית המשפט כי שיקולי ענישה נוספים גוברים באותו מקרה על עיקרון זה (עניין עביד, פסקה 14).

וכעת לדיון פרטני בעניינו של כל אחד מ-11 הנאשמים. תחילה בערעורם של חמישה נאשמים על חומרת העונש (נאשמים 1, 2, 3, 9 ו-19). לאחר מכן בערעורי המדינה על קולת העונש בעניינם של חמישה נאשמים אחרים (נאשמים 6, 8, 13, 15 ו-17). לבסוף בערעור ובערעור המדינה בעניינו של אחד מהנאשמים (נאשם 5).

<u>הערעורים על חומרת העונש</u>

נאשם 1 (המערער בע"פ 1010/18)

א. הרקע לערעור וטענות הצדדים

14. מערער זה הורשע בשש עבירות של סחר בנשק, שש עבירות של קשירת קשר לסחר בנשק ועבירה אחת של ניסיון לסחר בנשק. זאת, בשל מעורבותו בשש עסקאות למכירת נשק, במסגרתן נמכרו ארבעה תתי-מקלע מסוג קרלו, נשק דמוי M16 ואקדח מסוג גלוק, בתמורה לסך כולל של 57,200 ש"ח, מתוכם 2,600 ש"ח הועברו לידיו. באחת מהעסקאות תפקידו של המערער היה לשמור ולתצפת מפני הגעת כוחות משטרתיים. המערער צירף גם תיק אחר (ת"פ 45299-07-16 (שלום פ"ת)) שבו הורשע במעורבות בשלוש עסקאות סחר בסמים, בעבירות של תיווך בסם ובסחר בצוותא בסם מסוכן.

15. בטרם נגזר דינו של המערער הוגש לפני בית המשפט המחוזי תסקיר ביום 3.9.2017 ממנו עלה כי המערער מתקשה בהפנמת המניעים שהובילו לביצוע המעשים והתנהגותו מבטאת דפוסים של הסתרה וחוסר כנות. רמת המסוכנות להישנות התנהגות אלימה הוערכה בעניינו כבינונית, ושירות המבחן לא בא לגביו בהמלצה טיפולית.

16. בגזר הדין נקבע כי יש להבחין בין חמש העסקאות הראשונות בהן היה מעורב המערער, לבין העסקה השישית במסגרתה לקח חלק רק בתיאום המפגש ואבטח את ביצועה. באשר לחמש העסקאות הראשונות, נלקחה בחשבון מעורבותו הפעילה בביצוען, אם כי צוין כי הוא לא ירה בנשק ולא קיבל את התמורה העיקרית עבור כלי הנשק. מתחם העונש עבור חמש העסקאות הראשונות הועמד על 4-7 שנות מאסר בפועל, ומתחם העונש עבור העסקה השישית הועמד על 18-48 חודשי מאסר בפועל. גם באשר לעבירות הסמים, בתיק שצורף על ידי המערער, הבחין בית המשפט המחוזי בין שני אירועים שונים, ומתחם העונש בגין כל אחד מהם הועמד על 12-24 חודשי מאסר בפועל. לבסוף הוטלו על המערער העונשים הבאים: 8 שנות מאסר בפועל (6 שנות מאסר בגין עבירות הנשק ו-2 שנות מאסר בגין עבירות הסמים), מאסר על תנאי,

פסילה מלהחזיק רישיון נהיגה למשך תקופה של 6 חודשים וקנס כספי בסך של 20,000 ש"ח.

17. עיקר טענות המערער בערעורו הוא כי בית המשפט החמיר עמו שלא לצורך, וזאת אף בהשוואה למעורבים אחרים בפרשה. עוד נטען כי לא היה מקום להפריד בין האירועים השונים והיה על בית המשפט להתייחס למכלול האירועים – הן מעורבותו בעסקאות הנשק והן בעסקאות הסמים – כאל אירוע אחד. כן השיג המערער על גובה הקנס שהושת עליו. מנגד לטענת המדינה, למערער היה תפקיד מרכזי ביותר בשוק הסחר בנשק, הוא זה אשר יזם פנייה לסוכן פעם אחר פעם, ניהל את המשא ומתן וגם התקשר בעסקאות חדשות במשך תקופה ארוכה, ועל כן אין להפחית בעונשו.

ב. דיון והכרעה

18. המערער הורשע במעורבות בעבירות חמורות, בסדרה של עסקאות, כאשר עובדות כתב האישום המתוקן מלמדות כי מדובר בדמות מרכזית ביותר בהתנהלות הפרשה. המערער נטל חלק פעיל בשורה ארוכה של פעולות בלתי חוקיות, וגילה מעורבות גבוהה בעסקאות בהן נמכרו כלי נשק בסכום כולל של כמעט 60,000 ש"ח. המערער יזם לעתים את יצירת הקשר עם הסוכן, נשא את כלי הנשק ובמרבית המקרים מסר אותם בעצמו לסוכן, תוך שהציע לו כלי נשק נוספים. דפוס פעולה דומה גילה המערער גם בעסקאות הסחר בסמים, כאשר הרשעתו בעבירות נוספות מעצימה אף היא את חומרת המעשים (וראו: עניין עביד). העובדה שלידי המערער הועבר בסופו של יום סכום כסף נמוך יחסית, אין בה כדי לעמעם מחומרת מעשיו. בנסיבות אלו, לא ניתן לקבל את הטענה כי מתחמי העונש שנקבעו בעניינו מחמירים עמו יתר על המידה. ועוד, בניגוד לטענת המערער, בהתחשב בחומרת מעשיו, השוואה למתחמי הענישה שנקבעו בעניינם של יתר המעורבים בעסקאות בהן היה מעורב המערער אינה פועלת לטובתו. מכל מקום, מתחמי העונש נקבעו לאחר שקלול הנסיבות כמתבקש מהוראות חוק העונשין והם אינם מחמירים עם המערער יתר על המידה.

19. עיון בגזר הדין מלמד כי בית המשפט גם שקל את מכלול הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה הצריכות לעניין, לקולא מזה ולחומרה מזה, כאשר בסופו של יום התוצאה אליה הגיעה בית המשפט אינה מחמירה כלל. בין היתר, בית המשפט נתן דעתו לעברו הפלילי הנקי של המערער, לרושם הכללי על פיו הוא ניהל בעבר אורח חיים נורמטיבי, להודאתו בבית המשפט ולעובדה כי מדובר במאסר הראשון בחייו. בית המשפט גם לקח בחשבון את האמור בתסקיר שירות המבחן לפיו עולים מהמערער

דפוסי הסתרה בנוגע לשימוש בסמים, ואת הערכת שירות המבחן כי רמת הסיכון להישנות התנהגות אלימה מצד המערער היא בינונית. יצוין כי גם עיון בתסקיר המשלים מיום 24.5.2018 שהוגש בערעור לפנינו מגלה תמונה דומה. מכאן אפוא שלא קמה עילה להתערב בגזר הדין גם בהיבט זה.

20. גם אין לקבל את טענת המערער כי מדובר היה באירוע אחד ועל כן לא היה מקום להבחנה שערך בית המשפט בין חמש עסקאות הנשק הראשונות, המהוות אירוע אחד, לבין עסקת הנשק האחרונה, המהווה אירוע נפרד. אכן, כפי שגם קבע בית המשפט, חמשת האישומים הראשונים מגוללים שורה של מעשים המהווים מסכת עבריינית אחת, שהתפרשה על פני פרק זמן של כחודש – החל מיום 20.9.2015 ועד ליום 27.10.2015. חלקו של המערער בעסקאות אלה היה דומה – הוא זה אשר ניהל את הקשר הראשוני מול הסוכן, ניהל משא ומתן עמו, נכח במקום ביצוע העסקה ואף קיבל תמורה בגין חלקו. העסקה השישית התבצעה בחלוף זמן של למעלה מארבעה חודשים, וחלקו של המערער בה התמצה בעיקר כתצפיתן, שתפקידו להתריע מפני התקרבות של כוחות אכיפת החוק. מכאן כי לא נפלה כל טעות בהבחנה זו.

21. כך גם באשר להבחנה שערך בית המשפט המחוזי, בקשר לתיק שצורף בעניין עסקאות הסמים, בין שתי העסקאות הראשונות לבין השלישית. גם במקרה זה, פער הזמנים בין שני האירועים (בעוד ששתי העסקאות הראשונות בוצעו בסמיכות זמנים של כשבוע, העסקה השלישית בוצעה כעבור כחודש וחצי), וחלקו השונה של המערער בכל אחד מהם (תיווך לסחר בסם מסוכן, לעומת סחר ממש, לרבות נטילת תמורה) מצדיקות הבחנה זו. מכל מקום, אין לקבל את הטענה כי כל העבירות בעניינו של המערער – עבירות הנשק והסמים גם יחד – צריכות היו להיחשב בגדר אירוע אחד בלבד.

22. ובאשר להשגות המערער על גובה הקנס שהושת עליו. הלכה היא כי גובה הקנס הכספי אינו מוגבל לגובה הרווח הכלכלי אשר הפיק נאשם מביצוע העבירה (ראו למשל: ע"פ 6771/12 קאסם נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (3.12.2013)). ויודגש כי ככלל, גובה הקנס – ככל עונש – כפוף לעיקרון ההלימה ועליו לבטא את חומרת העבירה, נסיבות ביצועה ומידת פגיעתה בערכים המוגנים (ראו: סעיפים 40ב ו-40ג(א) לחוק העונשין; וכן ע"פ 4919/14 אזולאי נ' מדינת ישראל, פסקה 47 (6.3.2017)). בענייננו, התמונה הכוללת מגלה כי המערער הוביל וקידם כאמור עסקאות בלתי חוקיות של סחר בנשק ובסמים, בהיקפים מצטברים של למעלה מ-80,000 ש"ח. בנסיבות אלו, קנס

כספי בסך של 20,000 ש"ח אינו חמור כלל ועיקר. אשר על כן, אם תשמע דעתי, דין ערעור זה להידחות.

נאשם 2 (המערער בע"פ 8341/17)

א. הרקע לערעור וטענות הצדדים

23. המערער הורשע בעבירות של סחר בנשק, קשירת קשר לסחר בנשק, נשיאת נשק וירי באזור מגורים, בגין מעורבותו בשש עסקאות נשק. בנוסף, המערער סיפק את כלי הנשק באחת העסקאות, והוא הורשע גם בעבירה של ירי באיזור מגורים במהלך ביצוע חלק מהעסקאות. במסגרת שש העסקאות בהן היה מעורב, נמכרו חמישה תתי-מקלע מסוג קרלו, רובה סער קלאצ'ניקוב, אקדח גלוק ואקדח קולט, בתמורה לסך כולל של כ-110,000 ש"ח.

24. מתסקיר שירות המבחן שהוגש לפני בית המשפט המחוזי טרם נגזר דינו של המערער, הוערכה רמת הסיכון להישנות ההתנהגות האלימה בעניינו כבינונית. בגזר הדין הבחין בית המשפט בין ארבע העסקאות הראשונות לבין שתי העסקאות האחרונות שבוצעו בקבעו כי מדובר בשני אירועים עבריינים נפרדים. בית המשפט דחה את טענת המערער לפיה הוא היה בגדר מתווך בתוכנית עבריינית של אחרים, ונקבע כי הוא לקח חלק פעיל ביותר בביצוע העבירות, לרבות ביצוע ירי בתוך אזור בנוי, מה שמלמד גם על תעוזה והיעדר מורא מפני החוק. צוין כי מדובר במספר רב של עסקאות, אשר תוכננו מראש ובמסגרתן נמכרו שמונה כלי נשק בעלי פוטנציאל פגיעה משמעותי בסכום ניכר.

25. מתחם העונש עבור ארבע העסקאות הראשונות הועמד על 5-9 שנות מאסר בפועל, ומתחם העונש עבור שתי העסקאות האחרונות הועמד על 3-6 שנות מאסר בפועל. על המערער הוטלו לבסוף העונשים הבאים: 8 שנות מאסר בפועל, מאסר על תנאי, קנס בסך 40,000 ש"ח וחילוט כלי רכב השייך לו אשר באמצעותו בוצעו חלק מהעבירות.

26. עיקר טענת המערער הוא כי גזר הדין מחמיר עמו יתר על המידה גם בהשוואה למעורבים אחרים, וכי היה מקום להתייחס אליו באופן מקל לאור מעורבותו הבלתי ישירה בעסקאות. כן נטען כי לא ניתן משקל הולם לנסיבותיו האישיות ובפרט לכך שבעת ביצוע העבירות היה בן 19.5 שנים ולעובדה כי זה מאסרו הראשון. מנגד, המדינה הדגישה כי אין לשעות לטענת המערער, נוכח היותו זה אשר תיווך, מכר ובמקרים רבים היה המקור להשגת כלי הנשק בעסקאות בהיקפים כספיים גבוהים

ובמשך תקופה ממושכת. כן הודגש כי מלבד עבירות הסחר בנשק, המערער הורשע גם בירי בשטח בנוי.

ב. דיון והכרעה

27. כאמור, המערער הורשע בביצוע עבירות של סחר בנשק ושל קשירת קשר לסחר, כאשר מכתב האישום המתוקן עולה כי מידת מעורבותו בעסקאות הנשק הייתה גבוהה מאוד. המערער הוא זה אשר ניהל את המגעים אל מול הסוכן, סיפק את כלי הנשק וקיבל את כספי התמורה לידיו. בחלק מהעסקאות המערער גם היה זה אשר הציע לסוכן לרכוש את כלי הנשק. ועוד, בעסקאות אלו נמכרו שמונה כלי נשק מסוגים שונים – חמישה תתי-מקלע מסוג קרלו, רובה סער מסוג קלאצ'ניקוב ואקדחים מסוג גלוק וקולט, כאשר לצד כלי הנשק סופקה גם תחמושת תואמת. המדובר בדפוס פעולה עברייני חמור, שיש בו כדי לבטא פגיעה קשה בביטחון ובשלום הציבור. מלבד מעורבותו של המערער בסחר בלתי חוקי בנשק ובתחמושת, צירף המערער למעשיו אלה גם ביצוע ירי חי להוכחת תקינות כלי הנשק, באופן המצדיק אף הוא ענישה מרתיעה.

28. טענת בא-כוח המערער, כי על אף שהמערער הורשע בעבירות של סחר בנשק מבחינה עובדתית הוא שימש לא יותר מ"מתווך", אינה יכולה להתקבל ובצדק נדחתה גם על ידי בית המשפט המחוזי. גם אם בחלק מהעסקאות המערער לא היה הגורם שיצר את הקשר הראשוני עם הסוכן, מעורבותו בפעילות הסחר עמוקה ביותר. יתר על כן, אף אם כטענת המערער, הוא שימש "כמתווך" בלבד, אין בכך כדי להצדיק הקלה בעונשו. שכן, במסגרת שרשרת הסחר העומדת מאחורי עסקאות כגון אלה, תפקיד "התיווך" בין החוליות השונות, הינו תפקיד מרכזי ומשמעותי ביותר שבאמצעותו מתאפשרת השלמת העסקה והפעילות העבריינית.

29. בא-כוח המערער הצביע בעיקר על גילו הצעיר של המערער כנסיבה ממנה התעלם בית המשפט, לשיטתו. אולם גם בכך אין ממש. אכן, בעת ביצוע העבירות היה המערער כאמור כבן 19.5 שנים. אלא שבית המשפט המחוזי לקח בחשבון נתון זה, וגם את נסיבות חייו המורכבות, נוכח נכותו של אביו והתנאים שבהם גדל. לאחר שקלול נתונים אלו, נקבע בסופו של יום עונש שאינו קל, אך לא ניתן לומר כי הוא חריג בחומרתו או כי הוא מצדיק את התערבותנו. ישנם מקרים בהם על אף שמדובר בצעיר כאמור, שיקולי השיקום נסוגים במידת-מה מפני שיקולי הגמול וההרתעה (ראו למשל: ע"פ 1768/14 בהא גנאיים נ' מדינת ישראל (22.7.2014)), וכך גם במקרה זה. אשר על כן, אם תשמע דעתי, דין ערעור זה להידחות.

א. הרקע לערעור וטענות הצדדים

30. המערער הורשע בעבירות של סחר בנשק, קשירת קשר לסחר ושתי עבירות של ירי באזור מגורים, בגין מעורבותו בארבע עסקאות נשק, במסגרתן נמכרו כלי נשק דמוי M16, קלאצ'ניקוב ו-100 קליעים, שני תתי-מקלע מסוג קרלו ומחסניות. בשתיים מהעסקאות המערער גם ביצע ירי בכלי הנשק שנמכרו להוכחת תקינותם, ובעסקה הרביעית במסגרתה נמכרו תת-מקלע מסוג קרלו ו-50 קליעים. המערער אף הציע לסוכן לרכוש כלי נשק נוספים – קלאצ'ניקוב ותת-מקלע מסוג MP5. כל זאת בסך כולל של 67,100 ש"ח, כאשר הוא שלשל לידיו מתוך סכום זה סך של 1,500 ש"ח.

31. מתסקיר שירות המבחן שהוגש לפני בית המשפט המחוזי עלה, כי המערער נעדר הרשעות קודמות, לקח אחריות על מעשיו ומסר כי הם בוצעו על רקע קשיים כלכליים בהיותו המפרנס היחיד במשפחתו. הוא החל להשתתף בתוכניות טיפוליות ומשמש חונך לעצורים אחרים המתמודדים עם קשיים נפשיים. שירות המבחן העריך את רמת הסיכון להישנות ההתנהגות האלימה מצד המערער כנמוכה, וכן המליץ להביא בחשבון את סיכוייו הטובים להשתקם.

32. בגזר הדין נקבע כי נוכח הפערים בין העסקה הראשונה לבין שלוש העסקאות המאוחרות, המדובר בשני אירועים נפרדים. כך, בעוד שהעסקה הראשונה בוצעה בחודש אוקטובר 2014 בהובלת נאשם אחר תוך שהמערער מספק את כלי הנשק ומבצע בו ירי לבדיקת תקינות, שלוש העסקאות המאוחרות בוצעו בחודשים פברואר ומרץ 2015 ואותן הוביל המערער מתחילתן ועד סופן. מתחם העונש עבור העסקה הראשונה הועמד על 2-5 שנות מאסר בפועל, ועבור שלוש העסקאות הנוספות על 4-8 שנות מאסר בפועל. עונשו של המערער הועמד על חלקו הנמוך של המתחם אך לא בקצהו התחתון: 5.5 שנות מאסר בפועל, מאסר על תנאי וקנס בסך של 25,000 ש"ח.

33. לטענת המערער, בית המשפט הפריז עמו לחומרה בגזר הדין, שכן עניינו שונה מהותית מעניינם של הנאשמים האחרים בפרשה נוכח נטילת האחריות הכנה, התהליך הטיפולי שעבר ופעילותו ההתנדבותית כבר בעת מעצרו. כן נטען כי על אף שבית המשפט המחוזי קבע כי יש לגזור את עונשו בחלק התחתון של המתחם, הלכה למעשה לא נעשה כן. בנוסף טען המערער נגד גובה הקנס הכספי שהושת עליו, בציינו כי כל עוד הוא נמצא במאסר אין ביכולתו לעמוד בו. מנגד, המדינה ציינה כי אין ממש בטענות המערער לפיהן עניינו שונה מהותית משאר המעורבים בפרשה, ואין בתהליך

שעבר המערער כדי להביא להקלה בעונשו. כמו כן, על אף שהעסקה הראשונה נעשתה ביוזמתו של נאשם אחר, שלושת העסקאות האחרות היו ביוזמתו ובהובלתו של המערער וחלקו בפרשה משמעותי ביותר. גם אין המדובר במעידה חד-פעמית.

ב. דיון והכרעה

34. המערער הורשע כאמור בעבירות של סחר בנשק, קשירת קשר לסחר וירי באזור מגורים, בשל נטילת חלק במספר עסקאות ומכירת כלי נשק, בתמורה לא מבוטלת. עיון בכתב האישום המתוקן בעניינו מלמד על חלקו המשמעותי בביצוע העסקאות – החל מיצירת הקשר הראשוני עם הסוכן (למעט בעסקה הראשונה), המשך בניהול המשא ומתן וכלה בנשיאת כלי הנשק. בנסיבות אלו, על חומרתן הרבה, לא נמצא כי מתחמי הענישה שנקבעו בעניינו – 2-5 שנות מאסר בפועל בגין האירוע הראשון ו-4-8 שנות מאסר בפועל בגין האירוע השני – מחמירים מרמת הענישה הנהוגה, לא כל שכן הראויה.

35. עיקר טענותיו של המערער מתמקדות בהשגה על מיקום עונשו בתוך המתחם, כאשר הוא נשען על נסיבותיו האישיות ככאלו המבחינות בינו לבין יתר הנאשמים בפרשה. אלא שבית המשפט הביא בחשבון את מכלול השיקולים בעניינו של המערער – לקולא ולחומרה – והשית עליו עונש שאינו חמור בנסיבות העניין. בין היתר, בית המשפט לקח בחשבון את נסיבותיו האישיות של המערער, שהיה כבן 22 שנים בעת ביצוע המעשים ושימש מפרנס יחיד למשפחתו; את העובדה שהוא הודה, כמו יתר הנאשמים בפרשה, בביצוע המעשים; את השתלבותו בתוכניות טיפוליות; את הערכת שירות המבחן כי המסוכנות הנשקפת ממנו נמוכה. לפיכך, גם הושת עליו עונש אשר מצוי בחלקם הנמוך של המתחמים שנקבעו, בהתחשב בכך שהמערער הורשע בביצוע 4 עסקאות כאמור. עונשו של המערער אפוא אינו מחמיר עמו, ואף מקל עמו במידת-מה.

36. ובאשר לטענות המערער לעניין הקנס שהושת עליו. המערער טען כאמור כי הוא יתקשה לשאת בתשלום הקנס. אלא שמעצם טבעה, השתת קנס כוללת בחובה הכבדה כלכלית, ומכך אין מנוס. מדובר גם בחלק משמעותי מרכיב ההרתעה שבענישה (ראו גם: ע"פ 5104/06 בנייורישלויל נ' מדינת ישראל, פסקה 14 (21.5.2007)). מה גם, שבנסיבות העניין, לא ניתן לומר כי בהטלת הקנס – בסך של 25,000 ש"ח – גלומה חומרה יתרה. על כן, גם אין לקבל טענה זו. מכאן, אם תשמע דעתי, דין הערעור להידחות.

א. הרקע לערעור וטענות הצדדים

37. המערער הורשע בעבירות של סחר בנשק וקשירת קשר לסחר, בגין מעורבותו בעסקה במסגרתה נמכר לסוכן אקדח קולט ותחמושת תואמת תמורת סך של כ-21,000 ש"ח. המערער נכנס לתמונה לאחר שנסיונו של נאשם 2 למכור לסוכן כלי נשק – כשל, וביודעו כי ברשותו של המערער אקדח, פנה נאשם 2 אליו, עד אשר סיפק המערער את האקדח, והעסקה הושלמה.

38. תסקיר שירות המבחן שהוגש בעניין המערער לפני שנגזר דינו, הצביע על נסיבות חייו הבעייתיות, כאשר צוין כי להתרשמות שירות המבחן הוא לא פעל מתוך דפוסים עברייניים, ורמת המסוכנות להישנות העבירות בתחום הנשק הוערכה נמוכה. על כן, הומלץ להעמידו במבחן למשך שנה ולהשית עליו עונש של מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות.

39. בגזר הדין הובהרה מעורבותו של המערער בעסקה, כאשר צוין כי על אף שנאשם אחר היה הדמות המרכזית בה, העסקה לא הייתה יוצאת אל הפועל בלעדי פעילות המערער. על כן, ובשים לב למתחמי הענישה שנקבעו בעניינם של נאשמים אחרים בפרשה, מתחם העונש בעניינו הועמד על 18-48 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי וקנס כספי. בית המשפט ציין כי לא מתקיימות נסיבות המצדיקות סטייה לקולא מהמתחם משיקולי שיקום, אף כי נסיבות חייו הבעייתיות, נכונותו של המערער לעשות מאמצים לשפר את אורחות חייו ועוד שיקולים לקולא נלקחו בחשבון בעת גזירת עונשו. כן צוין מן העבר השני, כי המערער כפר בתחילה במיוחס לו וחזר בו מכפירתו רק לאחר שנשמעה עדות הסוכן, כי הוא נוטה למזער את חלקו בביצוע המעשים וכי בעברו שתי הרשעות קודמות בפלילים. סופו של יום הושת על המערער עונש של 24 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי וקנס כספי בסך של 5,000 ש"ח.

40. לטענת המערער, הוא הודה באישום המיוחס לו לאחר שתוקן, ובנסיבות אלו יש לראותו כמי שהודה בהזדמנות הראשונה. עוד טען המערער נגד הרשעתו בעבירת סחר בנשק (על אף שכותרת הערעור נסובה על "גזר הדין" כאמור), בציינו כי שגה בית המשפט המחוזי בכך שהרשיעו בעבירה זו, שעה שעובדות כתב האישום בעניינו אינן מצביעות על גיבוש העבירה. עוד טען בא-כוח המערער בהקשר זה, כי המערער הודה בעובדות כתב האישום המתוקן בעניינו אך "לא הבין את המשמעות של העבירות שבהן הוא מורשע". כן נטען כי היה על בית המשפט להקל בעונשו ביחס למעורבים אחרים שמעשיהם היו חמורים בהרבה, וכי מתחם העונש היה צריך לכלול ברף התחתון שלו

עונש שאינו מאחורי סורג ובריח. בנוסף, נטען כי בית המשפט התעלם מנסיבות חייו המורכבות. מנגד, המדינה טענה כי אין לשעות לטענת המערער בדבר הרשעתו בעבירה של סחר בנשק, כאשר זו אינה אלא טענה לכשל בייצוג, שנטענה בעלמא ומבלי שבא זכרה בהליך לפני בית המשפט המחוזי. עוד נטען כי חלקו של המערער בעסקה היה מרכזי, שעה שנאשם 2 אשר עמד בקשר ראשוני עם הסוכן, התקשר למערער מיד לאחר מכן ביודעו כי יש בידו אקדח, וכאשר העסקה אף בוצעה בסמוך לביתו של המערער ובנוכחותו. כן הודגש כי זו לא הייתה הסתבכותו הראשונה של המערער בהתנהגות עוברת חוק, וכי הוא עודנו מונע את הפללתו של אדם אחר המעורב בפרשה, על אף שזהותו ידועה לו.

ב. דיון והכרעה

41. ראשית יודגש, כי מעשי המערער, אשר סיפק את כלי הנשק (לאחר שניסיון להשיג כלי נשק על ידי נאשם אחר נכשל) היוו חוליה מרכזית במסגרת העסקה, כאשר כפי שקבע בית המשפט, ללא מעורבותו הפעילה לא הייתה יוצאת העסקה אל הפועל. על כן, אין כל מקום להמעיט בחלקו ובחומרת נסיבות ביצוע העבירות על ידו.

42. באשר לטענת המערער כי הוא לא הבין כדבעי את משמעויותיו של הסדר הטיעון, הרי שזו אינה יכולה להישמע. אין חולק כי המערער לא העלה כל טענה מעין זו בהליך שהתקיים לפני בית המשפט המחוזי. רק משהוחלף ייצוגו הועלתה באופן כללי הטענה כי הוא לא הבין כראוי את אשר התרחש בהליך לפני בית המשפט המחוזי, מאחוריה עומדת כביכול הטענה – מבלי שהדברים נאמרו מפורשות – כי בא-כוחו הקודם של המערער כשל בייצוגו בהליך לפני בית המשפט המחוזי. מעבר לכך שטענת כשל בייצוג לא נטענה במפורש, יש לזכור כי בחינת טענה זו צריכה להיעשות בזהירות רבה ולא די בהעלאת טענות, אף אם הן נכונות, בדבר האופן שבו נוהלה ההגנה בערכאה הדיונית, אלא נדרש להוכיח קיומו של עיוות דין של ממש (ראו למשל: 10153/07 קייסי נ' מדינת ישראל, פסקה 22 (30.7.2012); ע"פ 4883/11 מרקוביץ' נ' מדינת ישראל, פסקה 33 (21.3.2013)). ברם, טענה זו נטענה בענייננו רק בעקיפין ובעלמא, מבלי שהוצגה כל תשתית לביסוסה. נראה אפוא כי בניסיונו להעלות טענה כללית זו בשלב זה, מבקש המערער לבצע "מקצה שיפורים", וזאת אין לאפשר.

43. גם לא מצאתי ממש בטענות המערער בדבר העונש שנגזר עליו. כאמור, המערער שימש חוליה הכרחית בפעילות הסחר. בהתחשב בכך שהמדובר בעבירות שבצדן עונש מרבי של 15 שנות מאסר (סחר בנשק) ו-7 שנות מאסר (קשירת קשר לסחר בנשק), לא ניתן לקבל את טענת המערער כי העונש ההולם מתמצה בעבודות שירות.

מתחמי העונש שנקבעו למערער אינם מחמירים עמו יתר על המידה, וגם בגזירת העונש בתוך המתחם בית המשפט המחוזי שקל היטב את מכלול נסיבות העניין, ואין הצדקה להתערב בשיקול דעתו לעניין זה.

44. אומנם, בתסקיר שהוגש לפני בית המשפט המחוזי, שירות המבחן בא בהמלצה שיקומית לענישה שאינה מאחורי סורג ובריח. אלא שכידוע, אין בהמלצת שירות המבחן כדי לכבול את ידי בית המשפט, שכן למרות חשיבותה, השיקולים המנחים את שירות המבחן בבואו לגבש את המלצותיו אינם חופפים בהכרח למכלול שיקולי הענישה שעל פיהם גוזר בית המשפט את עונשו של נאשם (ראו גם: ע"פ 593/18 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 23 (17.4.2018); ע"פ 4910/16 אבני נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (5.4.2017)).

45. זאת ועוד, באשר להשגות המערער כי עונשו "דומה" לעונשים שהוטלו על נאשמים 6 ו-8 בפרשה חרף השוני בחומרת הנסיבות. אכן, עניינם של נאשמים 6 ו-8 חמור יותר ממקרה המערער, אך גם נגזרו עליהם עונשי מאסר גבוהים יותר באופן משמעותי – 3 ו-3.5 שנות מאסר בפועל, בהתאמה. אי לכך, טענת המערער בהקשר זה לא ברורה כלל. לכן, בסופו של דבר, אם תשמע דעתי דין ערעור זה גם כן להידחות.

נאשם 19 בכתב האישום (המערער בע"פ 1175/18)

א. הרקע לערעור וטענות הצדדים

46. המערער הורשע בעבירה של סחר בנשק ובעבירה של קשירת קשר לסחר בנשק, זאת בגין מעורבותו בעסקה שהתבצעה ביום 21.2.2016 ובה נמכרו תת-מקלע מסוג קרלו, מחסנית ותחמושת, תמורת סך של 7,000 ש"ח. העסקה התבצעה בסמוך לבית המערער. כמו כן, המערער עירב בפעילות הפלילית את בנו המתגורר עמו והסמוך על שולחנו, אשר אסף את התחמושת מידי אדם אחר והעביר אותה לידי הסוכן. המערער גם צירף שני תיקים נוספים שבהם הורשע בעבירה של החזקת סכין (ת"פ (שלום פ"ת) 28683-08-16). כן צירף שתי עבירות של סחר בסם מסוכן בצוותא, סיוע לסחר בסם מסוכן ותיווך בסם מסוכן (ת"פ (שלום פ"ת) 45385-07-16), בגין מעורבותו בארבע עסקאות סמים. במסגרת עסקאות אלו נמכרו לסוכן למעלה מ-2 ק"ג של סם מסוכן מסוג חשיש, תמורת סך כולל של כמעט 60,000 ש"ח.

47. בגזר דינו הפריד בית המשפט בין מעורבות המערער בסחר בנשק, אליו התייחס כאל אירוע אחד; מעורבות המערער בהחזקת הסכין, אליו התייחס כאל אירוע אחד; ותיק הסמים אליו התייחס כארבעה אירועים שונים. באשר למעורבות המערער

בסחר בנשק, צוין כי המערער היה זה שהציע לסוכן לרכוש תת-מקלע מסוג קרלו, פנה לאחר כדי להשיגו, ניהל שיחות עם הסוכן במשך כ-10 ימים ולבסוף גם לא נרתע מסיבוך בנו והסתייעות בו. מנגד, צוין כי המערער לא נשא עליו את כלי הנשק ולא קיבל תמורה עבורם. באשר למעורבות המערער בעסקאות הסמים, צוין כי בעסקה הראשונה מנובמבר 2015 סייע המערער לסחר בסם ותרם להשלמת העסקה בתוך זמן קצר של דקות ספורות; בעסקה השנייה מפברואר 2016 הוא סחר בעצמו בסמים, מסר את הסמים לסוכן ואף הציע לסוכן לרכוש כלי נשק, אם כי לא נהנה מתמורת העסקה אלא העבירה לאחר; בעסקה השלישית מאפריל 2016 הוא זה שהציע לסוכן לרכוש סם, השיג את הסם מאחר שנתן גיבוי לפני ספקי הסם כי הסוכן יעמוד בהבטחתו לשלם להם בדרך של תשלום נדחה בגין הסמים שרכש. בעסקה הרביעית ממאי 2016 הוא תיווך בין הסוכן לאחר וקיבל דמי תיווך, כאשר בעסקה זו בלטה במיוחד יכולתו להשיג סמים בכמויות גדולות ובמהירות רבה. כן ניתן משקל לכמויות הסם הגדולות שנמכרו במסגרת העסקאות. בית המשפט עמד גם על הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, לרבות היותו של המערער בעל עבר פלילי מכביד ורלוונטי, הסובל מהתמכרות קשה לסמים, וגזר הדין ניתן בהתחשב בכל אלה, כמו גם באמור בתסקיר ובצורך בהחמרה בענישה.

48. מתחם העונש בענייננו הועמד בגין התיק העיקרי על 2-5 שנות מאסר בפועל. באשר לתיק שבו הורשע בהחזקת הסכין, נקבע מתחם עונש הנע בין מאסר על תנאי לבין מספר חודשי מאסר בפועל. בגין עבירות הסמים, נקבעו ארבעה מתחמי ענישה שונים לגבי כל אחת מעסקאות הסמים בהן היה מעורב המערער: מספר חודשי מאסר בפועל עד ל-18 חודשי מאסר בפועל; 8-20 חודשי מאסר בפועל; 12-24 חודשי מאסר בפועל; 14-28 חודשי מאסר בפועל. בסופו של יום הושתו עליו 6 שנות מאסר בפועל, מאסר על תנאי, פסילה מקבלת או מהחזקת רישיון נהיגה למשך 12 חודשים בפועל וקנס כספי בסך של 20,000 ש"ח. כן הוכרז המערער כסוחר סמים, ומכוח הכרזה זו חולט רכבו וחולטו סכומי כסף בסך של 24,000 ש"ח שנתפסו אצלו.

49. לטענת המערער, היה מקום להקל עמו באשר לעבירות הנשק ביחס לעונשים שהושתו על נאשמים אחרים בפרשה. זאת שעה שהסוכן ניצל את מצוקתו הכלכלית והתנהלותו עולה כדי פסע משידול והדחה. באשר לעבירות הסמים, נטען כי לא היה מקום לקבוע מתחמי ענישה נפרדים לכל אחת מהעסקאות, אלא לראותן כמקשה אחת, שכן הן התבצעו אל מול אותו גורם ולבקשתו שלו. כמו כן, היה על בית המשפט להתחשב גם בנסיבות חייו הקשות של המערער ובמצבו הסוציו-אקונומי המורכב. מנגד, המדינה עמדה על כך שהמערער מילא תפקיד מרכזי בעסקאות שבהן היה מעורב,

הן לעניין הנשק והן לעניין הסמים, והודגשה החומרה הכרוכה בהתנהלותו. צוין גם כי אין המדובר במעידות חד-פעמיות אלא בדפוס חוזר ובאדם שהעבירות דנן הן חלק ממהלך חייו השגרתי.

ב. דיון והכרעה

50. ראשית יובהר כי מעשיו של המערער חמורים ומיקומו של המערער בשרשרת הסחר היה מרכזי ודומיננטי. עיון בכתב האישום המתוקן מעלה כי המערער הוא זה אשר הציע לסוכן לרכוש כלי נשק. הוא פנה לאדם אחר כדי לברר עמו אם יש ברשותו כלי נשק זמין למכירה. הפגישות, המגעים לקידום העסקה והעסקה עצמה נערכו בביתו או בסמוך לו. המערער הוא גם זה שסיפק לסוכן את התחמושת. מכאן אפוא, כי אין לקבל את טענות המערער, המבקש להפחית מחומרת מעשיו, וטוען כי כל חטאו התמצה "רק" בכך שסיפק לסוכן את כלי הנשק שביקש או כי יש במעשיו של שותפו לעסקה (נאשם 11 שאינו אחד מהמערערים שלפנינו) כדי להפחית מחומרת מעשיו שלו. אכן, נאשם 11 הוא זה שנשא את כלי הנשק על גופו, מסר אותו לסוכן וקיבל את התמורה הכספית לידיו, אך אין בכך כדי להפחית במאומה ממעורבותו של המערער בעבירות ומתרומתו המשמעותית לפעולת הסחר.

51. חומרת מעשיו של המערער מקבלת משנה תוקף נוכח הרשעתו בעבירות נוספות – במעורבות בארבע עסקאות סמים. עיקר טענות המערער באשר להרשעתו בתיק שצורף, הייתה כי בית המשפט קבע שלא בצדק כי כל אחת מהעסקאות מהווה "אירוע" נפרד, ועל כן קבע ארבעה מתחמי ענישה שונים לגבי כל עסקה. אלא שלא שוכנעתי כי נמצא בסיס להתערבותנו בקביעה זו. אומנם, לארבע העסקאות בתיק זה מכנה משותף והוא עבירות בסמים. אך נוכח פער הזמנים, העבירות השונות, השוני בנסיבות כל אחת מהעסקאות ובחלק מהמקרים גם היעדר סמיכות במקום ביצוע העסקאות, לא מצאתי כל מקום להתערב בקביעת בית המשפט המחוזי לפיה העסקאות השונות אינן מקיימות ביניהן את מבחן הקשר ההדוק ועל כן מצריכות מתחמי ענישה נפרדים.

52. כך או אחרת, בין אם מדובר בארבעה אירועים נפרדים ובין אם במספר אירועים מצומצם יותר, אין משמעות הדבר שיש להתערב בתוצאה אליה הגיעה הערכאה הדיונית, כל עוד לא ניכרת סטייה ממדיניות הענישה הראויה (ע"פ 379/15 לוי נ' מדינת ישראל (26.7.2015)). על כן, אין בטענה זו כדי להועיל למערער במקרה זה, שכן העונש שהושת עליו הולם את מעשיו ואינו חמור כלל ועיקר. המערער היה מעורב בסחר, בסיוע לסחר ובתיווך של עסקאות בסמים במסגרתן נמכרו למעלה מ-2

ק"ג של סם מסוכן מסוג חשיש. במעשים אלה פגע המערער בערכים המוגנים הקשורים בשלום הציבור, בביטחונו ובזכותו לשלמות הגוף ולבריאות הפיזית והנפשית. בית משפט זה עמד לא אחת על החשיבות הרבה במיגור נגע הסחר בסמים, בין היתר על ידי ענישה מרתיעה ומעבירת מסר, אשר הולמת את הנזק החברתי הנגרם בעקבות פעילות זו (ראו למשל: ע"פ 170/07 מטיס נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (19.11.2007)).

53. מהתנהלותו של המערער באירועים דנן, כמו גם מעיון בתסקירי שירות המבחן שהוגשו על אודותיו, ניכר שאין המדובר במעידה חד-פעמית. כך גם, הן מהתסקיר שהוגש לבית המשפט המחוזי והן מהתסקיר המשלים, עולה כי המערער עודנו עסוק במחירים שהוא ומשפחתו משלמים, נוטה להפחית מחומרת מעשיו ומחזיק בעמדות בעייתיות בכל הנוגע לסחר בכלי נשק ובסמים מסוכנים. לאחר בחינת מכלול הנסיבות ובשים לב לריבוי העבירות, מידת מעורבותו הגבוהה בעולם הפלילי בתחום הנשק והסמים, בהמלצות שירות המבחן, בהרשעה הנוספת בגין החזקת סכין ולנוכח הבכורה שיש ליתן לאינטרס הציבורי בעבירות כגון אלו – לא נמצא כי העונש שנגזר עליו סוטה מרמת הענישה הנוהגת בנסיבות דומות, לא כל שכן רמת הענישה הראויה. על כן אם תשמע דעתי, דין הערעור להידחות.

<u>הערעורים על קולת העונש</u>

נאשם 6 (משיב 1 בע"פ 8347/17)

א. הרקע לערעור וטענות הצדדים

54. המשיב הורשע בעבירות של סחר בנשק וקשירת קשר לסחר בנשק, בגין מעורבותו בשתי עסקאות במסגרתן נמכר לסוכן אקדח מסוג זיג זאואר ואקדח מסוג גלוק, בתמורה כוללת של 72,000 ש"ח, כאשר עבור חלקו של המשיב הועבר לידיו סך כולל של 2,000 ש"ח. במסגרת העסקה הראשונה, שבוצעה במאי 2016, המשיב נכנס בנעלי נאשם אחר אשר התקשה להגיע למקום המתוכנן לביצוע העסקה עם הסוכן. המשיב גם הציע לסוכן מספר סוגים של אקדחים ועשה מאמצים חוזרים ונשנים על מנת להשיג לו את מבוקשו, עד שהושלמה העסקה. בעסקה השנייה, שבוצעה ביוני 2016, המשיב ציין לפני הסוכן כי יש ברשותו מגוון של אקדחים זמינים למכירה, והגיע למקום ביצוע העסקה מלווה באחיו הקטין (נאשם 18 בכתב האישום), אשר קיבל את הכסף מידי הסוכן והעבירו לידי המשיב.

55. מתסקיר שירות המבחן בעניינו שהוגש לפני בית המשפט המחוזי עלה כי המשיב נעדר הרשעות קודמות, בן למשפחה נורמטיבית והוא מגלה מודעות לפסול שבמעשיו, אך מנגד הוא מתקשה בבחינה ביקורתית של התנהלותו. נקבע כי לא ניתן

לשלול סיכון להישנות העבירות, והוצע להעמיד את המשיב במבחן למשך שני וחצי, לצד גזירת עונש מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות וכן מאסר על תנאי.

56. בגזר הדין הבחין בית המשפט בין שתי העסקאות וסיווג אותן כשני אירועים נפרדים, בשל פער הזמנים ביניהם וחלקו השונה של המשיב בכל אחת מהן. הודגש כי מדובר בסחר באקדחים אשר מסוכנותם פחותה מאשר רובי הסער והתתי-מקלע שנסחרו באישומים אחרים בפרשה, אך מנגד, המעשים במסגרת העסקה הראשונה מלמדים על נגישותו של המשיב לספקי כלי נשק. כמו כן, באשר לעסקה השניה, יש לזקוף לחובתו את העובדה כי עירב את אחיו הקטין. בית המשפט דחה את המלצת שירות המבחן בנימוק כי היא אינה הולמת את חומרת המעשים. מתחם העונש ההולם לכל אחד משני האירועים הועמד על 2-4 שנות מאסר בפועל, ולבסוף הושת על המשיב עונש של 3 שנות מאסר בפועל, מאסר על תנאי וקנס בסך של 14,000 ש"ח.

57. המדינה טענה כי על אף שעונש המאסר שנגזר על המשיב אינו קל, הוא אינו הולם את מלוא חומרת המעשים ואת הסכנה הנשקפת לציבור ממסחר בלתי חוקי בכלי נשק קטלניים. המדינה הדגישה כי על אף שבמסגרת העסקאות נסחרו אקדחים ולא תתי-מקלע, המדובר באקדחים מסוג זיג זאואר וגלוק – הידועים כאיכותיים, מדויקים ובעלי יכולות פגיעה משמעותיות. עוד נטען כי בקבעו את מתחם העונש ההולם, בית המשפט לא נתן משקל מספיק לחומרת נסיבות ביצוע העבירות. אומנם בעסקה הראשונה לא המשיב הוא שיצר את הקשר הראשוני עם הסוכן, אך הוא כן יזם את העסקה השנייה והוביל את ביצועה. כמו כן, השתדלותו של המשיב לסייע לסוכן להשיג כלי נשק במחיר נמוך יותר, לא כל שכן הצלחתו בכך, מעידה על חלקו המשמעותי בשרשרת הסחר. לכך יש להוסיף את הזמן הקצר שנדרש לו להשלים את ביצוע העסקה החל מרגע יצירת הקשר הראשוני עם הסוכן, אשר מלמד גם הוא על מומחיותו, קשריו ונגישותו לכלי נשק. עוד ציינה המדינה באשר למיקום העונש בתוך המתחם, כי יש לתת משקל מוגבל בלבד להיות המשיב צעיר ומרקע נורמטיבי, זאת אל מול שיקול הרתעת היחיד והרבים והאינטרס בהבטחת שלום הציבור וביטחונו.

58. מנגד, ציין המשיב כי העונש שהושת עליו אינו מקל עמו ואף מחמיר, בהיותו סוטה באופן מהותי מהמלצת שירות המבחן לתת משקל להיבט השיקומי. נטען כי מדובר באדם נורמטיבי אשר התנהלות הסוכן כלפיו הייתה על סף השידול. התנהלות מעין-משדלת זו נלמדת בין היתר מהעובדה כי הסוכן הוא זה שיזם את התשלום – הנמוך – שקיבל המשיב עבור חלקו בשתי העסקאות. לפיכך, ובשים לב לגילו הצעיר, יש לתת משקל משמעותי לאופק השיקומי בענייננו ואין מקום להתערב בגזר הדין.

ב. דיון והכרעה

59. אכן, מעשי המשיב חמורים, אין להקל בהם ראש וחומרת העבירות בראי הפרשה כולה מחייבת מתן ביטוי לענישה משמעותית ומרתיעה. בניגוד לרושם שמבקש המשיב ליצור, הוא אינו בגדר גורם זניח ושולי בעסקה. למעט ההתקשרות הראשונית עם הסוכן, אשר אותה לא יזם המשיב, הוא היה מעורב באופן פעיל ומשמעותי בביצוע העסקה, החל משלב המשא ומתן ועד להשלמתה.

60. עם זאת, אף כי העונש שהושת על המשיב נוטה על הצד המקל, אין המדובר במקרה הנופל בגדרי החריגים המצדיקים התערבות ערכאת הערעור (ראו למשל: ע"פ 2386/16 חכים נ' מדינת ישראל (30.5.2016); ע"פ 3060/15 אבו רגייג נ' מדינת ישראל (21.7.2015)). עיון בגזר הדין מלמד כי בית המשפט לא התעלם מחומרת המעשים וגם לא מהאינטרס הציבורי בהחמרה בענישה בעבירות אלו, ונתן ביטוי גם לאלה. בית המשפט המחוזי, בקבעו את מתחם הענישה, לקח בחשבון את חומרת מעשי המשיב ואת סוג כלי הנשק שנמכר. בית המשפט גם דחה את המלצת שירות המבחן, להטיל על המשיב עונש מאסר לריצוי בעבודות שירות, בקבעו כי היא אינה הולמת את חומרת העבירות בהן הורשע המשיב, אך גם נתן דעתו לנתוניו האישיים של המשיב כמו גם לעובדה שהודה בביצוע המעשים.

61. בהתחשב אפוא במספר העסקאות (שתיים במספר), סוג כלי הנשק (שני אקדחים), נסיבותיו האישיות של המשיב והעונשים שהושתו על שאר המעורבים בפרשה, לא מצאתי כי העונש שהושת על המשיב – 3 שנות מאסר בפועל – חורג לקולא במידה המצדיקה התערבות ערכאת הערעור. אשר על כן, אם תשמע דעתי דין הערעור להידחות.

נאשם 8 בכתב האישום (משיב 2 בע"פ 8347/17)

א. הרקע לערעור וטענות הצדדים

62. המשיב הורשע בעבירות של סחר בנשק וקשירת קשר לסחר בנשק, בגין מעורבותו בשתי עסקאות נשק בהן נמכרו תת-מקלע מסוג קרלו וקלאצ'ניקוב, תמורת סך כולל של 44,300 ש"ח, מתוכם קיבל לידיו עבור חלקו בעסקה סך של 1,000 ש"ח.

63. מתסקיר שירות המבחן שהוגש לבית המשפט המחוזי עלה כי המשיב צעיר בן כ-21 שנים, לקח אחריות על מעשיו ורמת הסיכון להישנות ההתנהגות האלימה מצדו

הוערכה כנמוכה. על כן, הומלץ על התערבות טיפולית ומתן צו מבחן למשך שנה, לצד עונש מאסר מותנה מרתיע.

64. בגזר הדין נקבע כי כל אחת משתי העסקאות מהווה אירוע עברייני נפרד, וכי בשתי העסקאות המשיב לקח חלק פעיל. בעסקה הראשונה, הוא נשא את כלי הנשק, הרכיב אותו, מסר אותו לידי הסוכן, קיבל לידיו את כספי התמורה והנחה את הסוכן לפנות אליו ישירות ככל שיצטרך כלי נשק נוספים. בעסקה השנייה, הוא זה אשר יזם את ההצעה לקיום העסקה, הנחה את הסוכן להגיע אל מקום ביצועה, קיבל את כספי התמורה וידוע כי העביר רק חלק מהם לידי אחר (סך של 32,000 ש"ח מתוך התמורה שהתקבלה בסך של 35,000 ש"ח), זאת בנוסף לסך של 1,000 ש"ח ששולמו למשיב עבור חלקו. על כן, מתחם העונש לכל אחת משתי העסקאות הועמד על 2-5 שנות מאסר בפועל. בית המשפט לקח בחשבון גם את נסיבותיו האישיות של המשיב ובין היתר את גילו הצעיר בעת ביצוע העבירה (כ-19 שנים) ואת הרקע שבו גדל, וסופו של יום גזר עליו עונש של 3.5 שנות מאסר בפועל, מאסר על תנאי וקנס כספי בסך של 12,000 ש"ח.

65. לטענת המדינה, על אף שהעונשים אינם קלים, אין בהם כדי לבטא את חומרת הפגיעה בערכים המוגנים ואת הסכנה הגדולה לביטחון הציבור, הנובעת ממעשיו של המשיב ומסוג כלי הנשק שבהם סחר. בית המשפט לא נתן מספיק משקל לכך שמדובר בכלי נשק אוטומטיים קטלניים בעלי טווח ירי ארוך יחסית. מעבר לדומיננטיות הרבה שהפגין, התנהלותו של המשיב גם מלמדת על נגישותו הרבה לכלי נשק מסוגים שונים. לא רק שמתחמי העונש שנקבעו מקלים מדי, אלא שגם בתוך המתחמים בית המשפט סטה לקולא, באופן שאינו מגשים את התכלית של הרתעת היחיד והרבים.

66. מנגד, המשיב טען כי אין המדובר בעונש קל, ובוודאי לא כזה החורג ממתחם הסבירות באופן המצדיק את התערבות ערכאת הערעור. בית המשפט המחוזי התייחס לכל השיקולים והטענות שהעלתה המדינה והביאם בחשבון בעת גזירת העונש. מדובר בנאשם צעיר ונעדר עבר פלילי. הסיכון להישנות ההתנהגות האלימה הוערך כנמוך והתרשמות גורמי הטיפול ממנו היא חיובית. באשר להשוואת עניינו לעניינם של יתר הנאשמים בפרשה, אך טבעי כי דינו של מי שחלקו בביצוע העבירות אינו מרכזי ושבענייננו קיים אופק שיקומי, לא יהיה כדינו של מי שסחר בכלי נשק רבים ונעדר אופק שיקומי. כן נטען כי יש לתת משקל לכך שהרווח הכלכלי שהפיק המשיב מהעסקאות הוא זניח ביחס להיקפן הכספי הכולל, לחרטה הכנה שהביע ולתהליך הטיפולי החיובי שהוא עובר.

ב. דיון והכרעה

67. המשיב הורשע בגין מעורבות בשתי עסקאות, בכל אחת מהן לקח חלק פעיל – מסר את כלי הנשק לסוכן וגם הביע בפניו כי יוכל לספק לו כלי נשק נוספים. מעשיו חמורים, והסכנה הנשקפת מהם לשלום הציבור הרחב ובטחונו הינה גדולה. עם זאת, ואף בהתחשב במגמת ההחמרה בענישה בעבירות מעין אלו, לא מצאתי כי בית המשפט סטה באופן ממשי מרמת הענישה המקובלת או הראויה בנסיבות דומות, באופן המצדיק את התערבותנו.

68. בגזר דינו בית המשפט לקח בחשבון הן את נסיבות ביצוע העבירות ואת חומרת המעשים, בקובעו שני מתחמי ענישה הנעים כל אחד בין 2 ל-5 שנות מאסר, והן את נסיבותיו האישיות של המשיב, תוך שימת לב לעונש שהושת על שאר הנאשמים בפרשה, ובמיוחד על נאשם 6 (המשיב בע"פ 8347/17) אשר הורשע אף הוא במעורבות בשתי עסקאות (ואף עליו הושת עונש של 3 שנות מאסר בפועל). סופו של יום, הושתו על המשיב 3.5 שנות מאסר בפועל, ואף אם יש בעונש זה משום יחס מקל למשיב, אין הוא מצדיק כאמור התערבות בו. לפיכך, אם תשמע דעתי דין ערעור זה להידחות.

נאשם 13 (משיב 2 בע"פ 999/18)

א. הרקע לערעור וטענות הצדדים

69. המשיב הורשע בעבירות של סחר בנשק וקשירת קשר לסחר בנשק, בגין מעורבותו בעסקה במסגרתה נמכרו לסוכן שלושה תתי-מקלע מסוג קרלו, שלוש מחסניות ו-150 קליעים, תמורת סך כולל של 21,000 ש"ח.

70. מתסקיר שירות המבחן שהוגש לפני בית המשפט המחוזי עלה, כי מדובר באדם צעיר אשר נסיבות חייו קשות. רמת הסיכון להישנות ההתנהגות האלימה מצדו הוערכה כבינונית, אם כי צוין כי ההליכים המשפטיים שננקטו נגדו הביאו להפחתה מסוימת בסיכון זה. לא ניתנה בעניינו המלצה על הליך טיפולי, אלא על תקופת מאסר קצרה.

71. בגזר הדין צוין כי העובדה שנאשם 2 (המערער בע"פ 8341/17) פנה למשיב בעניינו ועדכן אותו כי נמצא קונה, מלמדת על כך שסבר כי ביכולתו של המשיב להשיג את כלי הנשק לצורך המכירה. עם זאת, חלקו של המשיב בעסקה פחות ביחס לחלקם של שני הנאשמים האחרים המעורבים באותה עסקה, והוא גם לא קיבל לידיו את התמורה הכספית. על כן מתחם העונש ההולם בעניינו נקבע בשים לב למתחם שנקבע בעניינו של נאשם 2, והוא הועמד על 30-66 חודשי מאסר בפועל. באשר

לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, צוין כי מצד אחד, המשיב מפגין התנהגות תוקפנית וממזער את הבעייתיות שבמעשיו, אך מצד שני, הוא הודה במיוחס לו ויש להתחשב בגילו הצעיר ובתנאים הקשים בהם גדל. בגין מעשיו של המשיב הושת עליו עונש של 30 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי וקנס כספי בסך של 10,000 ש"ח.

72. יצוין כי מהתסקיר המשלים שהוגש לפנינו עולה כי החל מיום 23.4.2018 המשיב שוחרר במסגרת שחרור מוקדם בכפוף למספר תנאים. צוין כי בבסיס מעשיו לא עומדים מאפיינים עברייניים מושרשים ולהתרשמות שירות המבחן עונש המאסר בפועל הבהיר לו את חומרת מעשיו והיווה גורם הרתעה משמעותי עבורו. על כן הומלץ לאפשר לו להמשיך בתוכנית השיקום של הרשות לשיקום האסיר, שיש בה כדי להפחית את הסיכון הנשקף ממנו, ולא להחמיר את עונשו.

73. בערעורה השיגה המדינה על קולת העונש. הגם שהמשיב הורשע באישום אחד, מדובר בסחר של שלושה תתי-מקלע, מחסניות ותחמושת בסך של 21,000 ש"ח. המשיב עודכן על ידי נאשם אחר כי נמצא רוכש לנשק, הוא סיפק את כלי הנשק והוכיח נגישות לספקים בשוק בלתי חוקי זה. בשעת ביצוע העסקה הוא אף הסתתר בקרבת מקום על מנת לפקח עליה מקרוב. לפיכך, לגישת המדינה שגה בית המשפט בקבעו כי המשיב לא היה דומיננטי בעסקה. הן מתחם העונש והן העונש שנקבע לבסוף, סוטים משמעותית ממדיניות הענישה הנוהגת ואינם מבטאים את המשקל הראוי לשיקולי ההרתעה. כן נטען כי עונש מאסר בפועל בן 30 חודשים בלבד אינו הולם, אף אם היה מדובר בסחר בכלי נשק אחד, ומכאן שבוודאי אינו הולם כאשר מדובר בסחר בשלושה תתי-מקלע. צוין כי אין למנוע את החמרת עונשו של המשיב על ידי בית המשפט, על אף ששוחרר בשחרור מוקדם, לאחר שבשל תקלה לא הובא לידיעת הוועדה דבר קיומו של הערעור שהוגש על קולת עונש. כמו כן, בית המשפט זקף לזכות המשיב את עברו הפלילי הנקי, אך הלכה למעשה תלויים ועומדים נגדו מספר תיקים.

74. מנגד, המשיב סמך את ידיו על הערכת גורמי הטיפול כי הוא עובר תהליך טיפולי חיובי, עומד בתוכנית שהותוותה על ידי הרשות לשיקום האסיר, עובד למחייתו וחוזר אל דרך הישר. בנסיבות אלו, השבתו אל מאחורי סורג ובריח תפגע קשות בו ובתחושת הצדק. לגופו של עניין, על אף שהוא סחר בשלושה כלי נשק, כולם נמכרו במסגרת עסקה אחת בלבד ויש בכך משום נסיבה לקולא. לפיכך, ובשים לב לנסיבותיו האישיות המורכבות ולגילו הצעיר בעת ביצוע העבירה, אין מקום להחמיר בעונשו.

ב. דיון והכרעה

75. עיקר טענת המדינה, כי על המשיב הושת עונש מאסר על הצד הנמוך, בשל כך שהיה מעורב בעסקה אחת בלבד, מבלי שניתן די משקל למעורבותו הדומיננטית במסגרת אותה עסקה ולמספר הנשקים שנסחרו בה. מלבד העובדה שספק בעיני אם טענה זו מבוססת דיה, ומבלי להקל ראש במעשי המערער ובחומרתם, יש לזכור כי על אף מגמת ההחמרה בענישה של עברייני נשק, אין בית המשפט פטור מבחינה פרטנית של כל מקרה לגופו (ראו גם: ע"פ 4862/11 פלוני נ' מדינת ישראל (9.1.2012)). אכן, בית המשפט המחוזי לקח בחשבון את נסיבות המקרה בהשוואה ליתר המעורבים בפרשה, את העובדה שמדובר היה בעסקה אחת ואת סוג כלי הנשק שנמכר בעת בחינת נסיבות ביצוע העבירה, ואת נסיבותיו האישיות של המשיב ואת המלצת שירות המבחן בבחינת הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה. סופו של יום העונש שהוטל על המשיב הוא על הצד המקל, אך בהשוואה למעשיהם של יתר המעורבים בפרשה, קשה לומר כי מדובר בחריגה משמעותית מנורמת הענישה המקובלת או הראויה.

76. מכל מקום, קשה היום להידרש לטענות המדינה, שעה שהמשיב כבר שוחרר במסגרת שחרור מוקדם על ידי ועדת השחרורים. ככלל, מקום שבו תלוי ועומד ערעור על קולת העונש שנגזר על אסיר, לא תדון ועדת השחרורים בבקשתו לשחרור מוקדם (רע"ב 5268/05 אבישר נ' שירות בתי הסוהר (19.6.2005)). בענייננו, המדינה התנגדה לשחרורו המוקדם של המשיב, אך לדברי בא-כוחה, "בשל תקלה" לא הובא לידיעת הוועדה (אשר דנה בעניינו של המשיב ביום 23.4.2018) כי הוגש זה מכבר, ביום 4.2.2018, ערעור על קולת העונש. בנסיבות אלו, ובהתחשב באמור בתסקיר המשלים על פיו המשיב משתלב בתכנית השיקומית שנבנתה לו, אין מקום להורות על החזרתו של המשיב לבית המאסר. על כן אם תשמע דעתי, דין הערעור להידחות.

נאשם 15 (משיב 3 בע"פ 999/18)

א. הרקע לערעור וטענות הצדדים

77. המשיב הורשע כאמור בעבירה של סיוע לסחר בנשק בגין מעורבותו בעסקה במסגרתה נמכרו קלאצ'ניקוב ושתי מחסניות תואמות תמורת סך של 35,000 ש"ח.

78. מתסקיר שירות המבחן שהוגש לבית המשפט המחוזי עלה, כי המשיב ביצע את העבירה בעת ששהה במעצר בפיקוח אלקטרוני בבית סבתו, כי הוא התקשה להתייחס לבעייתיות שבכך ולהתנהלותו העבריינית בכלל. שירות המבחן לא בא בהמלצה שיקומית בעניינו אלא המליץ על ענישה מוחשית ומאסר מאחורי סורג ובריח.

79. בגזר הדין צוין כי אין חולק שמעורבותו של המשיב הסתכמה בסיוע לנאשם 8 (משיב 2 בע"פ 8347/17), שהיה המבצע העיקרי. צוין כי באמתחתו של המשיב עבר פלילי בעבירות נשק והוא אף מתייחס באופן מצמצם לפסול שבמעשיו, אך נזקפו לקולא הודאתו במיוחס לו, גילו הצעיר ותקופת מעצרו. מתחם העונש ההולם בעניינו הועמד על 8-20 חודשי מאסר בפועל, והושתו עליו 12 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי וקנס בסך של 7,500 ש"ח.

80. לטענת המדינה, בית המשפט המחוזי לא נתן די משקל בעת קביעת מתחם העונש, לסוג כלי הנשק שהמשיב סייע לסחור בו, כמו גם לעובדה שביצוע העבירה נעשה בשעה שהוא נתון במעצר בפיקוח אלקטרוני וכאשר מתנהל נגדו תיק אחר של עבירות בנשק. המתחם צריך היה להביא לידי ביטוי את התעוזה הרבה שהפגין המשיב, את היעדר המורא מפני החוק, את חומרת המעשים ואת הקושי בהשגת כלי נשק מסוג זה. מה גם, העונש שהושת עליו הלכה למעשה נמצא בחלק התחתון של המתחם שנקבע, וזאת על אף שתסקיר שירות המבחן היה שלילי והמלצתו הייתה לענישה מוחשית.

81. מנגד, המשיב עמד על כך שהוא לא סיפק כל תרומה להתגבשות המעשים העבריינים, למעט נוכחותו במקום ביצוע העבירה. מעורבות מינורית זו היא שעמדה בבסיס קביעת מתחם עונש הולם שעמד על 8-24 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט המחוזי אף החמיר בקביעת העונש בתוך המתחם, זאת בשים לב לעונשים שהוטלו על נאשמים אחרים בפרשה, ובפרט נאשמים 12 ו-16. בעת ביצוע העבירה היה בן 17.5 שנים ולאחרונה אף החל תהליך שיקום.

ב. דיון והכרעה

82. בגזר הדין שניתן בעניינו של המשיב, בית המשפט לקח בחשבון את העובדה שהוא פעל כמסייע בלבד בעוד שנאשם אחר היה המעורב הדומיננטי בעסקה, ועל כן ובהתחשב בכלל נסיבות ביצוע העבירה, העמיד את מתחם העונש ההולם על 8-20 חודשים מאסר בפועל. בית המשפט לקח בחשבון את עיקרון אחידות הענישה, כאשר נתן דעתו לעונש שהושת על נאשם 8 (3.5 שנות מאסר בפועל) שמעורבותו הייתה גדולה יותר במסגרת אותה עסקה. בכך לא מצאתי כל פגם המצדיק התערבותנו. אלא שבצדק טענה המדינה, כי בית המשפט לא נתן ביטוי מספק במסגרת בחינת נסיבותיו האישיות של המשיב, לעובדה שהעבירות בוצעו על ידי המשיב בעודו שוהה במעצר בפיקוח אלקטרוני.

83. כך, המשיב היה מעורב בפרשת נשק נוספת, בגינה הורשע בסופו של יום בעבירות של נשיאת נשק, ירי באזור מגורים ואיומים, ונגזר עליו עונש הכולל בין היתר מאסר בפועל (ת"פ (מחוזי מר') 47542-07-15). במסגרת ההליכים באותו תיק, הוא היה נתון תחת מעצר בפיקוח אלקטרוני בבית סבתו, זאת לפי החלטת בית המשפט בתיק המעצרים (מ"ת (מחוזי מר') 47585-07-15). העבירות מושא כתב האישום המתוקן שעל פיו הורשע המשיב בעניינו, נעשו באותה עת שהיה המשיב נתון כאמור במעצר בפיקוח אלקטרוני. היינו, לא רק שהמשיב הפר את תנאי מעצרו, אלא הוא עשה כן לצורך ביצוע עבירה דומה לזו שבגינה הושם במעצר. המשיב לא נרתע מלשוב למעשיו בעודו נתון במעצר בפיקוח אלקטרוני כאמור, ונדמה כי על אף שבית המשפט המחוזי נתן דעתו לנסיבה זו, לא ניתן לה משקל די הצורך. התנהלות מעין זו מקימה צורך משמעותי בהרתעת המשיב הפעם הזו לבל ישוב על מעשיו, ומחייבת גזירת עונש משמעותי אשר יביא לידי ביטוי את חומרת המעשים והתעוזה הנלמדת מהם. על כן יש מקום להחמרה בעונשו. יצוין כי גם עיון בתסקירי שירות המבחן מלמד כי המשיב אינו מפנים את מלוא חומרת מעשיו ומתקשה להבין את הפסול שבהם.

אשר על כן, אם תשמע דעתי דין ערעור המדינה להתקבל. עונשו של משיב 3 בע"פ 999/18 יעמוד על 20 חודשי מאסר בפועל. יתר רכיבי העונש שנקבעו בבית המשפט המחוזי יעמדו על מכונם.

נאשם 17 (משיב 4 בע"פ 999/18)

א. הרקע לערעור וטענות הצדדים

84. המשיב הורשע בשתי עבירות של סחר בנשק וקשירת קשר לסחר, בגין מעורבותו בשתי עסקאות במסגרתן נמכר לסוכן אקדח מסוג זיג זאואר, ואקדח מסוג גלוק תמורת סך כולל של 70,000 ש"ח. בעסקה השנייה, המשיב הוא זה אשר סיפק לנאשם אחר את הנשק ואת התחמושת לאחר שקיבל אותו מידי אחר, ואף קבע את המחיר שישולם תמורתו.

85. בתסקירי שירות המבחן שהוגשו לפני בית המשפט המחוזי צוין כי המשיב מתקשה להבין את המניעים למעשיו ונוטה להשליך על שותפיו את היוזמה לביצוע העבירות. בהתחשב בגישתו לאירועים, באי-הבנה של חומרתם ושל צרכיו הטיפוליים ובשל היעדר ההתקדמות במישור הטיפולי, שירות המבחן הביע ספק לגבי יכולתו להירתם להליך טיפולי ולא בא בהמלצה בעניינו.

86. בגזר הדין מיום 21.12.2017 נקבע כי חרף פער הזמנים בין שתי העסקאות, שתיהן מאופיינות בדפוס פעולה זהה מבחינת חלקו של המשיב ועל כן מדובר באירוע עברייני אחד לצורך קביעת מתחם העונש. אין חולק כי נאשם 6 (משיב 1 בע"פ 8347/17) היה הגורם הדומיננטי באינטראקציה אל מול הסוכן, הוא זה שיצר קשר עם המשיב ואין אינדיקציה לכך שהאחרון קיבל את כספי התמורה בגין העסקאות. אולם, המשיב הוא זה שסיפק את הגישה הישירה לכלי הנשק. בעסקה השנייה ניכר כי הוא "בעל המילה האחרונה" בכל הנוגע למחיר העסקה. על כן מתחם העונש ההולם הועמד על 3-5 שנות מאסר בפועל. בית המשפט המחוזי בחן את הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, לרבות אלה שצוינו בתסקירים בעניינו של המשיב, ותוך שהביא בחשבון כי הלה עומד לראשונה לפני ריצוי עונש מאסר בפועל. צוין כי היה ראוי להעמיד את עונשו מעל לרף התחתון, אך בהתחשב בעונש שנגזר על נאשם 6, נקבע עונשו של המשיב על הרף התחתון של המתחם: 3 שנות מאסר בפועל, מאסר על תנאי וקנס כספי בסך של 10,000 ש"ח.

87. לטענת המדינה, גזר הדין שהושת על המשיב מופרז לקולא. לשיטתה, שגה בית המשפט בקבעו כי מדובר באירוע עברייני אחד, שכן הגם שבשתי העסקאות נמכר אותו סוג כלי נשק ובשתיהן היה מעורב נאשם 6 – הרי שחלפה תקופה של כחודש ביניהן ולכן אין לראותן כחלק מאותה מסכת עבריינית. גם מתחם העונש שנקבע לאותו אירוע מקל מדי ואינו מבטא את החומרה היתרה שעולה ממעשי סחר בשני אקדחים במחיר כולל של 70,000 ש"ח. כן השיגה המדינה על מיקום העונש בתוך המתחם שנקבע. משני התסקירים שהוגשו בעניינו עלה כי המשיב איננו משתף פעולה ולכן לא ניתנה המלצה טיפולית בעניינו.

88. מנגד, המשיב טען כי דין ערעור המדינה להידחות. לגישתו, בצדק נקבע כי מדובר באירוע עברייני אחד. כן נטען כי מתחם העונש שנקבע אף עולה בקנה אחד עם הנחיית פרקליט המדינה, לפיה הרשעה בגין סחר באקדח מצדיקה מתחם עונש המתחיל בעונש מאסר של שנתיים, ואילו בענייננו המתחם התחיל בעונש של שלוש שנות מאסר. עוד נטען כי חרף החומרה שהמדינה ביקשה לייחס לשווי העסקאות, אין כל קביעה כי המשיב קיבל לידיו את כספי התמורה וגם אין לראותו כמי שהיה המקור לכלי הנשק והתחמושת. כמו כן, מי שקבע את מחיר העסקה באישום השני אינו המשיב אלא נאשם 6. כן צוין כי הרקע לביצוע המעשים לא היה בטחוני וגם לא במסגרת ארגון פשיעה. החמרת העניש אינה מוצדקת גם נוכח הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, ובכלל זה היותו בן למשפחה נורמטיבית ולכך שנטל אחריות על מעשיו בהזדמנות הראשונה.

ב. דיון והכרעה

89. המשיב הורשע כאמור בגין ביצוע שתי עסקאות, במסגרתן סיפק את כלי הנשק. המשיב גם נטל תפקיד משמעותי בשרשרת הסחר שכן הוא זה אשר קבע את המחיר הסופי של כלי הנשק בעסקה השנייה מביניהן. אכן, המעשים שביצע המשיב חמורים הם, ועל בית המשפט ליתן ביטוי עונשי ממשי ההולם את הסכנה הנשקפת מהעבירות בהן הורשע. גם אין לקבל את טענת בא-כוח המשיב אשר בקש לשוות לענייננו נסיבות מקלות, בהתבסס על כך שכלי הנשק שבהם סחר לא יועדו לפעילות טרור או לפעילות עבריינית במסגרת ארגוני פשיעה. זאת שעה שסחר בלתי חוקי בנשק טומן בחובו באופן תמידי את החשש כי נשק יתגלגל לידיים עבריניות ולידיהם של המבקשים להוציא אל הפועל פעילות חבלנית עוינת (עניין נפאע, פסקה 5; עניין עיסא, פסקה 13; עניין עספור, פסקה 6).

90. עם זאת, לא מצאתי כי יש בטענות המדינה כדי להצדיק התערבות בעונש שהושת על המשיב, 3 שנות מאסר בפועל, אשר אף אם ניתן על הצד הנמוך, הוא ממשי. בקביעת העונש ניתן משקל לשיקולים השונים ובין היתר להגנה על הערך החברתי שנפגע כתוצאה מהפעילות העבריינית בה היה מעורב המשיב, אך גם לנסיבותיו האישיות של המשיב ולעונש אשר הושת על מעורב אחר באותן עסקאות – נאשם 6. בהתחשב באלה, לא ניתן לומר כי חרג בית משפט ממלאכתו באופן המצדיק התערבות. זאת גם בשים לב לכלל לפיו אין ערכאת הערעור ממצה את הדין עם נאשם.

91. המדינה עמדה על כך ששגה בית המשפט המחוזי בקבעו כי שתי העסקאות באות בגדריו של אותו "אירוע", נוכח העובדה שבכל אחת מהעסקאות נמכר כלי נשק אחר (אף כי מאותו סוג) ובשל פער הזמנים בין השתיים. אלא שאף אם היו נקבעים גדרי המתחם באופן שונה, שעה שהעונש שהושת על המשיב בסופו של יום מקיים את עיקרון ההלימה שבבסיס החוק, אף אם נוטה מעט לצד המקל, אין מקום להתערבותנו (השוו: עניין חסן; ע"פ 9702/16 אבו אלוליאיה נ' מדינת ישראל (13.9.2017)).

על יסוד האמור, אם תשמע דעתי, דין הערעור להידחות.

ערעור וערעור שכנגד

נאשם 5 (המערער בע"פ 1060/18 ומשיב 1 בע"פ 999/18)

א. הרקע לערעור וטענות הצדדים

92. נאשם 5 (אשר לשם הנוחות ייקרא להלן: המערער) הורשע בשתי עבירות של סחר בנשק, שתי עבירות של קשירת קשר לסחר בנשק ועבירה של ניסיון לסחר בנשק, בגין מעורבותו בשתי עסקאות נשק, במהלכן נמכרו לסוכן 2 תתי-מקלע מסוג קרלו תמורת סך כולל של 13,900 ש"ח. במסגרת העסקה השנייה, המערער גם ביצע ירי באזור מגורים כחלק מבדיקת תקינות הקרלו. בנוסף, המערער היה מעורב בניסיון למכור לסוכן כלי נשק דמוי M16 תמורת סך של 13,000 ש"ח.

93. בגזר הדין נקבע כי מעשי המערער בשני האישומים מהווים אירוע עברייני אחד. באשר לנסיבות ביצוע העבירות, צוין כי בעסקה הראשונה המערער ניהל משא ומתן על המחיר, חלקו היה דומיננטי, הוא קיבל את כספי התמורה ואף ניקה את כלי הנשק מטביעות אצבע. בעסקה השנייה הוא יזם את הקשר עם הסוכן, הסליק את כלי הנשק על גופו ואף ביצע בו ירי להוכחת תקינותו. לפיכך, מתחם העונש בעניינו הועמד על 3-6 שנות מאסר בפועל. באשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, נלקחה בחשבון בין היתר העובדה שעברו הפלילי אינו נקי, ובסופו של דבר הושת עליו עונש של 40 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי וקנס כספי בסך של 10,000 ש"ח.

בעניינו של המערער הוגשו שני ערעורים – ערעור המערער על חומרת העונש מזה, וערעור המדינה על קולת העונש מזה.

94. בערעורו טען המערער, כי בית המשפט המחוזי החמיר עמו הן בקביעת מתחם עונש החורג מרמת הענישה המקובלת והן במיקום העונש בתוך המתחם. בקביעת המתחם היה מקום להביא בחשבון את העובדה שהסוכן פעל באופן אגרסיבי בקרב אוכלוסייה חלשה מבחינה סוציו-אקונומית, עד אשר השיג את מבוקשו. אומנם אין המדובר בסוכן משדל או מדיח, אך יש לראותו כמי שהיה רק פסע מהגדרה זו והדבר צריך לקבל ביטוי בגזר הדין. כן נטען כי לא ניתן משקל די הצורך לנסיבות חייו של המערער, אשר יש במורכבותן כדי למקם את העונש דווקא בתחתית מתחם העונש ההולם.

95. לעומת זאת, לשיטת המדינה, גזר דינו של בית המשפט המחוזי חורג באופן מהותי ממדיניות הענישה הראויה בגין עבירות כגון אלו. כן נטען כי לא היה מקום לקבוע כי מדובר באירוע אחד, לנוכח השוני בנסיבות ופער הזמנים שבין העסקאות. זאת ועוד, מתחם העונש שנקבע אינו מבטא כיאות את פוטנציאל הסכנה הנשקף מהמערער, אשר סלל את הדרך להשלמת העסקאות וביצוען, הציג לפני הסוכן הצעות

חוזרות ונשנות לרכישת כלי נשק מסוגים שונים, ניקה את כלי הנשק מטביעות אצבע ואף ביצע ירי להוכחת תקינות הכלים. גם העונש שהוטל הלכה למעשה גבוה רק במעט מהרף התחתון של מתחם העונש ההולם, אשר גם הוא מקל עמו כאמור. מיקום זה של העונש בתוך המתחם אינו מתיישב עם העובדה כי אין זו הרשעתו הראשונה של המערער, וכי הלה סירב שיוגש בעניינו תסקיר שירות המבחן.

ב. דיון והכרעה

96. אכן, מעשי המערער מצויים במדרג חומרה גבוה ונשקפת מהם מסוכנות רבה לביטחון ושלום הציבור. המערער לקח חלק פעיל במסגרת העסקאות. באחת העסקאות היה זה הוא אשר ניהל את המשא ומתן עם הסוכן ובעסקה השנייה הוא זה אשר יזם את הקשר עם הסוכן וגם ביצע ירי בכלי הנשק על מנת להוכיח תקינותו. מתחם העונש בעניינו אשר הועמד על 3-6 שנות מאסר בפועל לקח בחשבון נסיבות אלו, כמו גם את מספר העסקאות וסוג כלי הנשק שנמכר – תתי מקלע מסוג קרלו. בית המשפט גם הביא בחשבון את נסיבותיו האישיות של המערער, כמו גם את העובדה שהוא הגורם המפרנס במשפחה לאחר מות אביו, והדברים שביטא המערער לפני בית המשפט על אודות הטלטלה שעברה על משפחתו בעקבות המעשים. מכאן, כי על אף הצורך להחמיר בעונשי המאסר המוטלים בעבירות אלה, אין בכך כדי לחתור תחת האופי האינדיבידואלי שבמלאכת הענישה המחייבת בחינת כל מקרה ומקרה לגופו. בית המשפט לקח בחשבון את מכלול שיקולי הענישה הרלוונטיים לעניין, ואף אם הקל עם המערער במובן מסוים, הרי שהעונש שהושת עליו בסופו של יום אינו חריג – בוודאי שלא לחומרה, אך גם לא לקולא – באופן המצדיק את התערבותנו.

97. גם אין בידי לקבל את טענת המדינה בערעורה לעניין קביעת מספר האירועים על ידי בית המשפט המחוזי, אשר מצא לנכון להתייחס לשתי עסקאות כאל "אירוע אחד" לעניין קביעת מתחם העונש ההולם. המערער הורשע כאמור בגין מעורבותו בשתי עסקאות נשק שהתבצעו בפער של כשבועיים ימים. כאמור, התיבה "אירוע אחד" שבסעיף 40 לחוק העונשין רחבה דיה על מנת להביא בגדרה אירועים שהתבצעו בפער זמנים, לרבות פער זמנים כבענייננו אשר כלל איננו ממושך (עניין ג'אבר, פסקה 2 לחוות דעתו של השופט ע' פוגלמן; עניין עיסא, פסקה 12). גם לא בהכרח מתקיים שוני מהותי בנסיבות כל אחת מהעסקאות המצדיק כשלעצמו את פיצולן כדי שני אירועים נפרדים. מכל מקום, אין מדובר בקביעה המצדיקה התערבות בית משפט זה.

לפיכך, אם תשמע דעתי, הן הערעור והן ערעור המדינה – יידחו.

סוף דבר

98. במסגרת הפרשה שלפנינו נחשפנו להיקפה הבלתי נתפס של תופעת הסחר בכלי נשק ובתחמושת. המדובר בצעירים אשר חברו יחדיו על מנת לקחת חלק בעסקאות בהיקף כספי כולל של מאות אלפי שקלים אם לא למעלה מכך, במסגרתן בוצע סחר בכלי נשק רבים ומגוונים – אקדחים, תתי-מקלע ורובי סער, כאשר לעתים אף בוצעה בדיקת תקינות כלי הנשק בדרך של ירי חי באזור מגורים. כתוצאה ממעשי הנאשמים עלול היה להיגרם נזק כבד ורחב היקף.

99. עמדנו כאמור על הסכנה הנשקפת כתוצאה מהמעשים ומידת הפגיעה בערך של שלום הציבור וביטחונו. כאמור, כלי נשק הנסחרים באופן בלתי חוקי עלולים להוביל בקצה הדרך לשפיכות דמים, ותחושת הביטחון של הציבור נפגמת באופן ממשי בשל תופעות כגון אלו. חומרתן של העבירות מקבלת משנה תוקף בהתחשב בריבוי המעשים, בריבוי המעורבים, בהיקפה של התופעה הקשה שנחשפה לפנינו ובמימדים שאליה היא הגיעה, נוכח הסכנה הרבה הנשקפת מעבירות אלו ופוטנציאל הפגיעה הגלום בהן.

100. הגנה על שלום הציבור מחייבת החמרת עונשי המאסר המוטלים בגין פעילות עבריינית זו. ואכן, המגמה בשנים האחרונות לגבי עבירות נשק בכלל ועבירות סחר בלתי חוקי בפרט, היא החמרה בענישתם של המעורבים בהן באופן המביא לידי ביטוי את הסכנה הנשקפת מהן (ראו למשל: עניין נפאע; עניין חמאיל). כפי שפורט לעיל, עניינו של כל נאשם ונאשם ראוי לבחינה ספציפית הממוקדת בנסיבות עניינו לפי נסיבותיו ומידת אשמו, אך בשים לב גם למגמת ההחמרה אשר נועדה לתת ביטוי הולם להגנה על הערכים החברתיים החשובים שנפגמים כתוצאה מפעילות עבריינית קשה זו.

101. סיכומו של דבר, אמליץ לחבריי לדחות את כל ערעורי הנאשמים ואת כל ערעורי המדינה, זולת ערעור המדינה בע"פ 999/18 לגבי משיב 3 (נאשם 15), במסגרתו יועמד עונש המאסר בפועל שהושת עליו על 20 חודשי מאסר בפועל חלף 12 חודשי המאסר בפועל שהושתו עליו על ידי בית המשפט המחוזי. יתר רכיבי גזר הדין יעמדו לגביו על כנם.

ש ו פ ט

השופט נ' סולברג:

אני מסכים.

ש ו פ ט

השופט ע' גרוסקופף:

אני מסכים.

ש ו פ ט

הוחלט כאמור בפסק דינו של השופט ד' מינץ.

ניתן היום, ה' באלול התשע"ח (16.8.2018).

ש ו פ ט ש ו פ ט ש ו פ ט